

מרבבה תורה

מרבבה חיים

ביטאון "ועד קביעת עיתים לתורה" דחסידי צאנז בארה"ק

מעשה שהיה

הוריש לכל אחד מהם סכום עצום. הן בכסף והן בנדל"ן.

ביום ישובו עם המנחמים ובלילה חיטטו בכל המגרות, התיקיות, הקלסרים ואפילו במחשב. אבל לא מצאו את הצוואה.

הם ידעו שהייתה צוואה כתובה וחתומה. אך כאילו האדמה בלעה אותה.

לאחר השבעה פנו לברר אצל עורכי-דין המתמחים בצוואות ומשפטי ירושה ואלה הבהירו להם בצורה ברורה. כל זמן שאין צוואה חוקית, בית המשפט אינו יכול לתת 'צו ירושה'. שמא קיימת צוואה נוספת שבה כתובים דברים שונים. ואולי ישנם עוד אנשים מוטבים מהצוואה? כל החיפושים בבית לא העלו דבר.

הם ניסו בכה וניסו בכה אבל הזמן חלף והצוואה לא נמצאה. באחד הלילות חולם אחד הבנים, אברך

המשך בעמ' ב >>>

לתורה? מדוע מתמקדים כולם בחשיבות לימוד התורה 'ברבים'?"

תשובות הרבה לדבר, אולם סיפור מרטיט יעשה את 'מלאכת ההסברה' בצורה הטובה והמוחשית ביותר.

את הסיפור הבא שיש בו כדי להעביר צמרמורת מסר בידינו בעין נדיבה, הסופר הנודע הרב יאיר וינשטוק שליט"א, מנכבדי חסידי לעלוב, שאף פרסם את הדברים בקולמוסו נוטף העסיס. את הסיפור נציג ככתבו וכלשונו:

סיפור מדהים ששמעתי בתקופה האחרונה מאברך תלמיד חכם גדול במהלך דרשה שמסר:

לא מזמן הלך לבית עולמו יהודי יקר, תרתי משמע. גם יקר באישיותו וגם בהון העצמי שלו. בקיצור: האישה היה עשיר גדול.

ישבו הבנים 'שבעה' ורוחם עכורה. הן מפאת האבל הגדול על האבא האהוב שהסתלק מהם. והן מפני שהם לא מצאו את הצוואה בה הוא

מרבבה תבונה

בפתח השער

ד"ש מ"שם"...

בחודשים האחרונים עדים אנו - כלל חסידי צאנז המהלכים לאורו הבהיר של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, להתפתחות הענפה בקרב קהילות קדשינו די בכל אתר ואתר בתחום 'קביעת עתים לתורה'. גבאי קביעת עתים לתורה הזיעו ועודם מזיעים ביזע רב ובחסדי שמים הפכו בתי מדרשנו מלאים בקביעות איתנה בשעות הערב, בשעת 'קביעת עתים לתורה' ברבים.

ועדיין יש יותר מאחד שביקש שיסבירו לו: "מה רע אם אני מסתגר בפניה משלי, בביתי, במשרדי, בירכתי מקום עבודתי, ומקדיש שעה ושעתיים לקבוע עתים

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

שוה"ט נעילת החג שמיני עצרת תשע"ט

הכח של שמיני עצרת הוא שהקב"ה מתייחד עם כלל ישראל והוא בעצמו דן את בניו ובשהוא דן אותם זה יותר קל מאשר דנים אותם בבית דין...

ובשבנ"י רוצים להיות קרובים אל השירה שהוא בעצמו יהיו אותם זה רק ע"י שמקבלים ע"י עול תורה ומצוות. קבלת התורה באמת, כי כשאישי ישראל עוסק בתורה או נעשה יתוד עם הקב"ה כי קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד לכן צריך לחזק כל ענייני התורה, ריבוי לימוד התורה בהתמדה ובמורב לחזק שיעורי התורה בבתי מדרשינו די בכל אתר ואתר כי בכח לימוד התורה זוכים לקרבת אלוקים ועייב זוכים לכל ההשפעות טובות...

...ואפי' אחד שאינו רוקד בפועל עם ספר תורה אבל כיון שהתורה היא למעלה מן המקום למעלה מן הזמן הוא אינו תופס השנה נשמת וע"כ גם אם בפועל אינו אוחז בידיו ס"ת אם מקבל ע"י עול תורה בשנה החדשה או בוודאי נחשב כאילו בפועל רוקד עם התורה כי בקבלת עול תורה אדם מתקרב אל התורה והתורה נמצאת בלבו...

דצריך להתחזק בזה ובפרט בחורף הארוך של שנה מעוברת כמוכא בספח"ק שבשנה מעוברת צריך יותר רחמים משנה פשוטה אני מקבלים על עצמינו קבלת עול תורה לדוות קרוב לתורה להשתדל בכל יום ללמוד ולקבוע עתים לתורה ובזכות זה נוכח לשנה טובה.

*

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוקלה"ה

דברי אלוקים חיים לשמחת תורה

ענין מה שקבעו חז"ל חג שמחת תורה בסופו של חודש תשרי. יש להסביר ע"פ משל לתולה אחד שכל מהוללים שונים ומיתושים רבים ומדי פעם היה רופאו הנאמן נתן לו תרופה אחרת, תרופה פלניית לתולי זה ותרופה אלמונית לתולי זה וכך היה סועד אותו מיום ליום, פעם שמע התולה שרופאו נוסע למרהקים ובמשך הדישים רבים לא ירדו בעיר, פנה התולה אל רופאו בהשש כבוד, מי יעזור לי בתלוי ומו יתן כבודי מזור למכותי הרבים, אמר לו הרופא לפני שאסע אתן לך תרופה כללית שתביא מזור לכל התלואך, ושוב לא יהיה צורך בתרופות הדישות הדישות לבקרים.

כירח האיתנים זוכים אנו לקרבת אלוקים מיוחדת והקב"ה בחסדו המבורכים נתן לבינו מגולות מופלאות שעל ידם זוכים אנו לרחמי שמים, ולשפע אלוקי, השופר ברו"ה, היום ביוה"כ, הלולב והמסכה כתג המוכות, אך בכללות ימי החג כשבאים להפריד מיתעורר בנו השש כבוד, איך נעבור את ימי החורף ללא כל אלה, אומרי הקב"ה לבניו הביבוי: הא לכם תורה ובה תמצאו את כל הסגולות, השופר והלולב הצום והמסכה כולוהו איתנהו בה, התורה כוללת את הכל, תלמוד תורה כנגד כולם.

(מפי הרה"ח המופלג ר' יוסף שלמה ריינין זצ"ל, ששמע מפ"ק רבינו זי"ע)

*

קביעות עתים לתורה

מדי יום ביומו, חוק לא יעבור.

פנינים נפלאים

משלחן גבוה
בשולי ה'דף היומי'

מנחות דף סד.

• לבטל מצוה שהתחילו בה - בשביל קיומה יותר בהידור •

'מעבירין על המצות' או 'מצוה מן המובחר' -
מה עדיף?

נודע בשערי תורה מחלוקת הפוסקים אם מותר להעביר על המצוה בשביל לקיימה בהידור רב יותר. לראשונה נשאלה שאלה זו לפני חכמי ישראל בדורו של הרדב"ז, במי שהיה חבוש בבית האסורים ולא היה יכול לצאת להתפלל בציבור ולקיים מצוות, והתחנן לפני השר או ההגמון ולא אה שמוע להניחו זולתי יום אחד בשנה, איזה יום שיחפוץ. משכך, שלח שאלתו אל כמה מחכמי הדור: באיזה יום מכל ימות השנה לבחור ללכת לבית הכנסת. היו שצידדו לבחור ביום הכיפורים, ושוב צידדו דווקא ביום הפורים משום מקרא מגילה ופרסומי ניסא דבעינן עשרה. אכן הרדב"ז (ח"ד סימן א) דחה דבריהם, שכן כללא הוא דאין מעבירין על המצוות, ואין חולק בזה כלל, "הלכך המצוה הראשונה שתבוא לידו שאי

"הבא שמינה לתחילה ושחוט" - דין מיוחד בקדשים

אכן לכאורה יש לחלק דהכא לענין קדשים שאני, שמעכב בו ההידור יותר משאר מצוות. דהגם אמנם שכבר האריכו בכל המצוות בדין "זה א-לי ואנוהו" אם הוא מן התורה (רש"י סוכה כט: ד"ה יבש ובתוד"ה לולב, ובשאג"א סימן ג), מכל מקום בקדשים מצינו ציווי מיוחד בזה.

כמבואר בלשון הרמב"ם (סוף הל' איסורי מזבח) **"ויביא קרבנו מן היפה המשובח ביותר שבאותו המין שיביא ממנו, הרי נאמר בתורה 'והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלבינו וישע ה' אל הבל ואל מנחתו'**, וה"ה בכל דבר שהוא לשם הא-ל הטוב שיהיה מן הנאה והטוב; אם בנה בית תפלה - יהיה נאה מבית ישיבתו; האכיל רעב - יאכיל מן הטוב והמתוק שבשלחנו; כיסה ערום - יכסה מן היפה שבכסותו; **הקדיש דבר - יקדיש מן היפה שבנכסיו, וכן הוא אומר: כל חלב לה'**", והובא ג"כ בשו"ע יו"ד (רמח ח). ויש לומר דלגבי קדשים הוי דרש גמור ומן התורה הוא דבעי "כל חלב לה'", והוא מפורש גם אצל הבל, ומעתה כמו דבקדשים בעינן למשחה כדרך המלכים (סוטה טו. עוד), ה"נ צריך להקריב דווקא מהמשובח כדרך המלכים, וקרא קאמר "הקריבהו נא לפחתך הירצך" (מלאכי א ח), ומטעם זה גם מחללין על כך את השבת, ועל כך אמרו בסוגייתנו "הבא שמינה לתחילה ושחוט".

כיון שכן סובר השבות יעקב, אין להביא ראייה מסוגייתנו לכל המצוות, דקדשים שאני (וע"ע שואל ומשיב מהדו"ח ח"ב ס"ס פו).

[עפ"י שו"ת דברי יציב יורה דעה סימן קפ]

אפשר לעשותה והוא חבוש בבית האסורים - קודמת, ואין משגיחין אם המצוה שפגעה בו תחילה היא קלה או חמורה, שאי אתה יודע מתן שכרן של מצוות".

חילוק בין שתי מצוות שונות לאותה מצוה עצמה

אכן בשו"ת חכם צבי (סימן קו) כתב לחלק בין קיום שתי מצוות, דאז שייך הכלל של אין מעבירין על המצוות ויקיים המצוה הבאה ראשונה לידו, ובין מצוה אחת שאפשר לעשותה שלא מן המובחר ולמחר לעשותה מן המובחר, שאז טוב להמתין למחר, ואין בזה משום מעבירין על המצוות, כמו שנפסק (או"ח תכו ב) דמותר להשהות קידוש לבנה למוצאי שבת בכדי שיקיימה מן המוחבר בכגדים נאים. יתירה מזו העלה החכם צבי בתשובה אחרת (סימן מה), דבאותה מצוה עצמה, **אפילו לאחר שכבר התחיל בה, יכול לבטלה בשביל לקיימה יותר בהידור.** והוכיח כן מכמה וכמה סוגיות בש"ס, ומכאן זה חלק על השבות יעקב (ח"א סימן לז) דכיון שכבר התחיל במצוה אינו פוסק.

אחת מהוכחותיה היא מסוגייתנו - "אמר רבה היו לפניו שתי חטאות אחת שמינה ואחת כחושה, שחט שמינה ואח"כ שחט כחושה [בשבת] חייב, כחושה ואח"כ שמינה פטור, ולא עוד אלא שאומרים לו הבא שמינה לתחילה ושחוט". מבואר שלצורך קיום מצוה מן המובחר אף מחללין את השבת, ואפילו לאחר שכבר שחטו את הכחושה, מביאין ושוחטין את השמינה כדי לקיימה יותר בהידור. והיא לכאורה ראייה אלימתא כנגד שיטת השבות יעקב.

המעלה. וביותר חסד שיהודי אינו מחכה שיבואו לבקש ממנו, אלא הוא רץ לגמול עם הנצרך עוד לפני שזה בא לבקש ממנו. דבר זה מסב קורח רוח בל תשווער בישיבה של מעלה".

בדרך כלל אין דרכי להתעסק עם דברי חלומות, אך מכיוון שלפי דברי הדרשן, החלום הוכיח את עצמו כחלום אמת. והא ראייה - שאחרי חודש ויותר של חיפושים עקרים נמצאה האבדה בעקבות דברי האב לבנו. דבר שלא היה לו שום סיכוי בתורת ההסתברות והסטטיסטיקה, אם כך גם המסר השמימי, על חשיבותם של שיעורי תורה וגמילות חסדים בבחינת "משכיל אל דל", גם הוא מסר מן השמים לדורנו, דור יתום, אך עשיר וגדוש בשיעורי תורה ואנשי חסד.

היא הצוואה שלי שהחבאתי שם ואתם תקבלו בס"ד כל אחד את חלקו".

כמובן שעם הקיצו מהשינה רץ הבהן כנשך נחש אל הספר ומצא בו את הצוואה האבודה. אך לא זה העיקר.

"אם אנחנו כבר מדברים" פנה הבהן אל האב בחלום. "אולי תגלה לי מה קורה בעולם האמת?"

האב אמר: "אין לי רשות לגלות. אלו הם דברים כמוסים מבני אנוש. אבל רק דבר אחד אוכל להגיד לך. מה חשוב בבית דין של מעלה ביותר: א. תורה שנלמדת ברבים. בשיעורי תורה. גורמת עונג גדול בשמיים ואין לשער את קורת הרוח שיש בעולם הבא מכל שיעור תורה שיהודים מתכנסים ולומדים גמרא, הלכה משניות וכ' בצוותא חדא. ב. מעשי חסד עם יהודים נחשבים בשמיים ועומדים ברום

<<< המשך מ'פתח השער

יקר ומופלג בתורה ויראת שמים, כי הוא רואה את אביו המנוח שזה עתה נפטר.

מה רבה הייתה שמחתו והוא החל לדבר עם אביו. והנה, האב שואל אותו. רואה אני בני היקר. כי פניך עצובות מדוע?

אמר הבהן. אני מצטער על פטירתך, וגם, אודה על האמת. כל השנים אמרת לנו שאתה מוריש לנו ירושה גדולה וכתבת לנו צוואה, אך איננו מוצאים אותה בשום מקום. וכל כסף עומד להיות מופקע מאתנו. אמר לו האב. שכחתי לומר לכם היכן החבאתי את הצוואה ובגלל זה נתנו לי רשות מהשמים להתגלות אליך ולספר לך היכן הצוואה. גש לארון הספרים, בתוך ספר פלוני תמצא צרור דפים מקופלים. זאת

ברכת אב

ברוך שיר ושבח נשגב ברכות ליוצ"ח היקרים כלילי המעלות ממתים עצמם באהלה של תורה ביגיעה עצומה יומם ולילה

<p>כמר יוסף וייס נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - 3 יב</p>	<p>כמר יעקב בירנבוים נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - יהודה א"ב</p>	<p>כמר יעקב שמריהו הכהן בינדר נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - יוסף יובא</p>	<p>כמר חיים מנחם דוב בורד נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - 2 אשה</p>
<p>כמר יקותיאל יהודה יעקובוביץ נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - חיים אומנס</p>	<p>כמר יעקה הלוי מויבער נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - 4 יב</p>	<p>כמר יקותיאל יהודה גוטמן נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - 4 יב</p>	<p>כמר חיים יהושע פאלק בלומנטל נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת, ואחיו כמר אהרן דוד נ"ו שקיבל תעודת הצטיינות אלביץ האצ"בה להלכותק - 3 יב</p>
<p>כמר משה דוב שנק נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת, ואחיו כמר שמואל נטע נ"ו שקיבל תעודת הצטיינות אלביץ האצ"בה להלכותק - 2 יב</p>	<p>כמר אברהם שימון נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - 2 אשה</p>	<p>כמר בנימין זאב שוורץ נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - יהודה 2 אשה</p>	<p>כמר יקותיאל יהודה רייניץ נ"ו לרגל התעשרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בתואר צורבא מדרבנן בהבחון 300 דף גפ"ת אלביץ האצ"בה להלכותק - חיים</p>

ויהא רעוא קדם אבוהון דבשמיא שתעלו עוד מעלות רמות בתורה ויראת שמים ותזכו לסיים עוד מסכתות וספרים אחרים, כולא תלמודא, ונראה ממכם רוב תענוג ונחת דקדושה אכ"ר.

גדולה יותר מכל ההלכות האחרות, וע"כ נחשב הוא שפיר לגדול הדור. שיעור חורש"י פרשת תולדות תש"ל

הלוואי ואוכל לתקן את עצמי...

ידועה העובדה מהרה"ק מראזלא (בעמח"ס אריה זבי עלאה שהיה שר התורה גאון עולם וחכם מחוכם) שאמר כשהייתי אברך חשבתי שאתקן את כל העולם, כשנעשיתי מבוגר יותר והרי ת"ח כל זמן שמזקינים דעתם מתיישבת עליהם הבנתי שאת כל העולם כולו כבר לא אצליח לתקן, אך לפחות כאן בעירי שמחזיקים ומפרנסים אותי, לפחות את עיירתי רוזלא אתקן, אעשה תקנות, אעבור מבית לבית, אומר הרבה דרשות ואפעל שרוזלא תהיה עיר של ת"ח יראי אלוקים, וכשזקנתי יותר אמרתי גם כל העיר גדולה מדי בשבילי מי יתן שאוכל להשיג על בני ביתי ויוצאי חלציי להדריכם בדרך הישרה, וכעת התבוננתי עוד ונמלכתי בדעתי וכי מי אנכי שאוכל לתקן את כל אנשי ביתי, אני מבקש מהשי"ת שאוכל לתקן את עצמי שלא אסתלק מן העולם בלי הרהור תשובה ולא איעול בכיסופא קמי מלכא קדישא, עכד"ק.

מי נחשב בזמננו כגדול הדור

הגה"ק מהרה"ם א"ש ז"ע, רבה של אונגוואר, שאל פעם את הרה"ק רבי יהודה צבי מראזלא ז"ע, בעל "דעת קדושים", את מי הוא מחשיב בזמננו כגדול הדור, וענה לו הרה"ק מראזלא, כי לדעתו - גדול הדור בזמננו הוא הרבי ר' הערש מרימנוב. תמה מהרה"ם א"ש לשמע הדברים באמרו דהרבי ר' הערש כלל לא נודע ואינו מפורסם כגדול בתורה וכלמדן. ענה לו הרה"ק מראזלא: "הרב מאונגוואר, הנכם רב גדול ומפורסם הבקי בוודאי היטב בכל ההלכות, אך כשנבדוק היטב ניווכח לראות כי כל הלכות גיטין החמורות למדים מ"ד תיבות שבתורה, דכתיב (דברים כד, א-ב) 'וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה ושלחה מביתו, ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר', ומסכתא שלמה מיוסדת אפסוק זה, וכן גם הלכות קידושין והלכות שבת למדים מתיבות ספורות שבתורה, ואילו הרב מרימנוב בקי במאות פסוקים שבתורה בעניני אהבת ויראת ה', כמו (דברים ו, ה) 'ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך', וכן (שם, יג) 'את ה' אלקיך תירא', וכל הדרשות הנלמדות מהנה, שהוא בכמות

נשמת היים

סיפורים נפלאים, מפה קודש מן אדמו"ר ז"ע נשמעים, על סדר יומי דנשמתא מסודרים

הרה"ק רבי יהודה צבי (בן רבי משה) מראזלא ז"ע בעל "דעת קדושים" יומא דהילולא: ז חשון

מוכר תמורת כסף מה שהשאיר מחתיכת

הסוכר...

שמעתי על הרה"ק מראזלא זצ"ל, שהיה דרכו בקדש למכור תמורת כסף מה שהשאיר מחתיכת הסוכר בשתיית הקאווע, ואמרו חסידים טעמו ונימוקו דבהיות שאינו עוסק במלאכה כל ימות השבוע לא תהא ניכרת אצלו שביתת השבת, ולכן השתדל לעסוק קצת במשא ומתן בכל יום, ויום השביעי שבת לה'.

הבין שהם דברי נחמה לשכינה הק', ופרץ

בבכיו...

עובדא מהרה"ק מראזלא שנכנס פעם אל חותנו הוא זקה"ק בעל עטרת צבי ז"ע, ועמדה שם אלמנה אחת ששפכה את מר שיחה והוא דיבר אליה לעודד את רוחה, ותלמידו הקדוש הנ"ל הבין בדבריו שהם דברי נחמה לשכינה הקדושה, ולא יכול להתאפק ופרץ בבכיו, וכשראה זאת העטרת צבי התחיל גם הוא לבכות.

בעידן רעוא דרעוין פרשת ויחי תשכ"ה

טעם שאינו אוכל במזלג

שמעתי מפי ה"ר יוסף פריעד שהיה מתלמידיו של הגאון רבי מנחם א"ש שהיה בנו של הגה"ק מהר"ם א"ש בעמח"ס אמרי אש מגדולי תלמידי החת"ס. והגאון ר' מנחם א"ש סיפר לו שפעם אחת איקלע הרה"ק מראזלא לבית הגאון מהר"ם א"ש. וערכו לכבודו סעודה גדולה, והביאו דגים ובשר ונתנו לפני מהרה"ם א"ש ולפני הרה"ק מראזלא ונתנו לפניהם מזלגות. והמהר"ם א"ש אכל במזלג כדרך בני ארץ הגר והרה"ק מראזלא אכל בידיו וחילק שירים בידי, ונענה הגה"ק מהר"ם א"ש ושאל את הרה"ק מראזלא מאיזה טעם אינו אוכל במזלג. והשיבו הרה"ק מראזלא הלא ידי בראה השי"ת כצלם דמות תבניתו, והוא קבע צורתה כמו שאחז"ל (ברכות י) צר צורה בתוך צורה. ובידי זאת נתתי צדקה, והנחתי תפילין בידי הימנית על ידי השמאלית, ובה פתחתי את הגמרא ללמוד בה, ועשיתי בה מצוות רבות, ואף עתה קודם הסעודה נטלתי את ידי כתקנת חז"ל וברכתי על נטילת ידים. ואין אניחה ואטול את המזלג אשר גויים יצרוה, ולא ברכו עליה מעולם זולת על טבילת כלים. ומיד השליך הגאון מהר"ם א"ש את המזלג מידי. וכשהביאו לפניהם קוגל והיה רותח מאד, ובכל זאת אכל מהרה"ם א"ש בידי עד שנכוו ידיו, ושוב לא אכל במזלג לעולם.

(שיעור חורש"י פרשת כי תבא שנת תש"מ. וראה שיעור חורש"י פרשת פקודי שנת תשל"ו שסיפר כן רבינו על ה"בני יששכר" שאיקלע לבית הגאון מהר"ם א"ש, ויש לעיין. ושם: ופוק חזי גדלותם של צדיקים שמכיון שמע ענין זה קיבל את האמת ממי שאמרו, ובוודאי שהיה לו יותר דעת תורה להבין עד היכן הדברים מגיעים)

הופיע הספר

'לקראת שבת מלכתא' מבית 'דרשו'

חבורת 'לקראת שבת מלכתא', של 'דרשו' ענשיו בספר חדש העלונים המבוקשים קובצו לספר חדש בתוספת מאמרים וסיפורים חדשים עונג רוחני אמיתי

לאור בקשות רבות הצלחנו להשיג נמות מצומצמת

של הספר המבוקש במחיר מיוחד לאנ"ש, אך ורק דרך הנציג

הר"ר שמואל נתן סגל הי"ו | פל' 054-848-7676

שונה הלכות

מאת הדומ"ץ
הרה"ג ר' מרדכי חיים אריה לוינשטיין שליט"א

דיני תפילת שחרית והנחת טו"ת קודם נץ החמה

זמן נץ החמה מתאחר בימים אלו ויש אנשים שצריכים להגיע למקום עבודתם בשעות המוקדמות של הבוקר ופעמים יוצא שצריך להתפלל שחרית ולקרוא ק"ש ולהניח טו"ת קודם הנץ החמה ואכתוב פרטי הדינים בה:

א. מדין תורה מזמן עלוה"ש הוא יום גמור לכל דיני התורה וכל המצוות שזמנם ביום כגון תקי"ש, נטילת לולב, קריאת מגילה וכו' אפשר לקיימם מעלוה"ש ואילך, וכמו"כ מעלוה"ש ואילך א"א לקיים מצוות שזמנם בלילה כגון הדלקת נ"ח, ותפילת מעריב (למעט ק"ש של ערבית שבדיעבד יצא ידי חובתו גם אחר עלוה"ש ומשום שלאחר זמן עלוה"ש הוא עדיין זמן שכיבה להרבה אנשים וקרי"ש תלוי בזמן שכיבה) ומ"מ חז"ל גזרו שלא לקיים מצוות היום קודם נץ החמה ומשום שאנשים אינם בקיאים בזמן עלוה"ש ויבואו לקיים מצוות שזמנם ביום קודם עלוה"ש ולכן לכתחילה מצוותה רק מנץ החמה (משנה מגילה דף כ' וברש"י שם ובשו"ע בכ"מ).

ב. לגבי תפילת שחרית וקרי"ש והנחת טו"ת מצינו שזמנם שונה משאר מצוות שזמנם ביום, ויש בזה דיעות שונות ממתי אפשר לקיימן לכתחילה ומתי יוצא ידי חובתו רק בדיעבד, ומקודם אפרט זמני תחילת היום ואח"כ אפרט בכל מצוה מהמצוות הנ"ל מתי זמנם לכתחילה ובדיעבד והטעם מדוע מצוות אלו שונים משאר מצוות.

ג. י"א שיש בזה ד' דרגות: א. עלוה"ש והיא כאשר רואים על פני אופק מזרח העולם נקודת אור. **ב. האיר פני המזרח** והוא קצת זמן אחר עלוה"ש ואז כבר רואים נקודת אור חזקה יותר על פני כל אורך המזרח (ואינו מבואר בפוסקים כמה זמן הוא אחר עלוה"ש). **ג. זמן "משיכיר"** דהיינו שיש כבר אור חזק כ"כ

ידי חובתו בדיעבד מעלוה"ש, וי"א שמצות ק"ש לכתחילה אחר הנץ דוקא ולשיטתם אלו המתפללין כותיקין לכתחילה צריכים לחזור ולקרוא ק"ש אחר הנץ (עי' תוס' יומא ל"ז).

ז. ותיקין, י"א שעיקר מעלת תפילת "ותיקין" הוא להתפלל שמו"ע מיד בתחילת היום ולכן הותיקין מתפללים שמו"ע מיד אחר הנץ שהוא תחילת היום ולפי שצריך לסמוך גאולה לתפילה קורין ק"ש סמוך לנץ ומיד אח"כ שמו"ע, וי"א שעיקר מעלת ותיקין הוא לקרוא ק"ש סמוך לנץ כדי לקרות קריאת שמע בזמן שרובא דאינשי קמים ממיטתם ועד נץ החמה רובא דאינשי כבר קמים ממיטתם ומיד שקרו קרי"ש צריכים להתפלל שמו"ע כדי לסמוך גאולה לתפילה מתפללין שמו"ע מיד אחר הנץ (עי' שועה"ר סי' נ"ח סעי' ד', וכתב שם הרב ז"ל שלדיעה השניה אף אם אינו יכול להתפלל שמו"ע מיד אחר הנץ מ"מ לכה"פ יקרא ק"ש סמוך לנה"ח).

ח. אם לא קרא ק"ש סמוך לנץ יש לקרותה במהרה כל זמן שיוכל דוריזין מקדימין למצוות (שו"ע סי' נ"ח סעי' ד').

ט. זמן עטיפת טלית הוא משיכיר בין תכלת שבה ללבן שבה, והטעם שעטיפת טלית שונה משאר מצוות שמצותן לכתחילה רק מנץ החמה ומשום שבטלית תלוי בראיה כדכתיב וראיתם אותו ולכן מצוה משיכיר וי"א ששעת ראייה הוא מעלוה"ש שמזמן זה יכול לראות הציצית ואע"פ שאינו מכיר בין תכלת ללבן מ"מ נחשב לזמן ראייה ויכול לברך על הציצית וכתב רמ"א שכן נוהגין, ואם בירך קודם יצא ידי חובתו ואפי' בירך קודם עלוה"ש יצא בדיעבד דשמה הלכה כמ"ד כסות יום חייב בציצית בלילה (שו"ע סי' י"ח ושועה"ר שם).

י. זמן הנחת תפילין: מדין תורה זמן תפילין הוא גם בלילה אלא שחז"ל אסרו להניח תפילין בלילה שמה ישן בהם ולכן אסרו להניח אף לאחר שעלה השחר דרובא דאינשי עדיין ישנים וזה נחשב לזמן שכיבה ואף שהוא כבר יום לכל דיני התורה, אבל לאחר זמן "משיכיר" שהוא זמן קימה לרוב בני אדם יכול להניח תפילין אפי' לכתחילה שאז כבר זמן קימה לרובא דאינשי (שו"ע סי' ל').

שאפשר להבחין בין תכלת ללבן או שיכול להכיר חבירו הרגיל עמו קצת ברחוק ד' אמות ויכירונו. **ד. נץ החמה** (עי' מג"א סי' פ"ט ושועה"ר שם) וי"א שזמן עלות השחר הוא כשהאיר פני המזרח ולשיטתם עלוה"ש היא כמה דקות אחר עלוה"ש של השיטה הראשונה (עי' ביה"ל סי' פ"ט בשם כמה פוסקים).

ד. לגבי תחילת זמן תפילת שחרית יש בזה ב' דעות יש אומרים שזמנו **עלוה"ש** יצא בדיעבד **ומשהאיר פני המזרח** יצא ידי חובתו אפי' לכתחילה **והמהודר ביותר להתפלל שמו"ע עם הנץ החמה**, והטעם שתפילת שחרית יוצא ידי חובתו אפי' לכתחילה קודם הנץ החמה ושאר מצוות אין יוצא ידי חובתו לכתחילה קודם הנץ החמה הוא משום דתפילת שחרית הוא כנגד תמיד של שחרית וזמן הקרבתו מעלוה"ש אלא שהיו ממתנינים בביהמ"ק עד שיאיר פני המזרח ורק אז הקריבו ולכן גם תפילת שחרית יכולין להתפלל אפי' לכתחילה קודם נה"ח, והמהודר ביותר להתפלל מיד אחר הנץ דכתיב יראוך עם שמש (עי' שועה"ר סי' פ"ט) וי"א **שמהאיר פני המזרח עד נץ החמה יצא ידי חובתו רק בדיעבד כשאר מצוות התורה שלכתחילה מצותן לאחר הנץ החמה** (עי' ביה"ל סי' פ"ט).

ה. הנ"ל הוא לגבי שמו"ע, אבל **פסוד"ז** י"א שיכול לאומרו גם קודם עלוה"ש (מן ז"ע בדברי יציב סי' ק"ח) ומ"מ **פרשת הקרבנות** לא יאמר רק אחר עלוה"ש, ו**פרשת הכיור ותרומת הדשן** יכול לאומרו גם בלילה שזמנם היה בלילה (שו"ע סי' א' סעי' ד').

ו. לגבי קרי"ש של שחרית וברכותיה (עי' מ"ב סי' נ"ח ס"ק ח') לכתחילה יקראנה מזמן שיראה חבירו הרגיל עמו קצת ברחוק ד' אמות ויכירונו והוא זמן מאוחר בכ-20-12 מזמן עלוה"ש והאיר פני המזרח, ובדיעבד יצא יד"ח אם קוראה מזמן עלוה"ש ואילך אך בתנאי שעושה כן רק באקראי בעלמא פעם אחת בחודש אך אם עושה זאת בקביעות לא יצא יד"ח אפי' בדיעבד, והטעם שיוצא ידי חובתו אפי' לכתחילה קודם עלוה"ש הוא משום שקריאת שמע אינו תלוי ביום ולילה אלא בזמן שכיבה וזמן קימה ורובא דאינשי קמים ממיטתם בזמן שכבר יכולין להכיר חבריהם מרחוק ד' אמות, ומ"מ כיון שמיעוט אנשים קמים ממיטתם בעלוה"ש לכן יוצא

מרבח בהידודא

שאלות לחידודא בהלכות השכחות - מאת הדומ"ץ הרה"ג ר' מרדכי חיים אריה לוינשטיין שליט"א

שאלה: ביום כפורים העל"ט חילקו נייר אפ"ה לצורך נפילת כורעים, האם מותר להשתמש בזה ביו"ט, ומה הדין באופן שיחידו את הנייר אפ"ה לצורך זה מעיו"ט?

תשובות ניתן לשלוח למערכת בפקס: 09-9743223 או לדוא"ל: a021373683@gmail.com

פרנס הגיליון

ידידנו הנכבד מאוד נעלה העומד לימננו בכל עת ועונה הרה"ח ר' **זאב דוב דייטש** הי"ו - קרית צאנז, נתניה אשר הרים מנדבת לבו להפצת הגיליון ברחבי תבל לרגל הולדת הנכד בן לחתנו מוה"ר דוד מאיר שנק הי"ו יה"ר שיזכה לראות מכל יו"ח דורות ישרים ומבורכים מתוך רוב נחת דקדושה, הוא וכל בני ביתו, אכ"י.

ברכת התורה

ברוב הוקרה והערצה נשגר ברכת מזל טוב קדם האי גברא רבא ויקירא הרה"ח ר' **משה בורד** הי"ו מנהל מפעל התורה **ועד קביעת עיתים לתורה דחסידי צאנז' לרגל הולדת הבן ני"ו**

יה"ר שיזכה לראות מכל יו"ח דורות ישרים ומבורכים מתוך רוב נחת דקדושה, הוא וכל בני ביתו, אכ"י.
רפ"י האר"ן האמצירות מערכת מרבח תורה

גיליון זה נדבת

ידידנו הנכבד מאוד נעלה מוה"ר **דוד מאיר שנק** הי"ו קרית צאנז, נתניה לרגל השמחה במעונו שמחת הולדת הבן **יעקב ני"ו** בשעתו מ"צ ובמז"ט יה"ר שיזכה לראות מכל יו"ח דורות ישרים ומבורכים מתוך רוב נחת דקדושה

גיליון זה נדבת

ידידנו הנכבד מאוד נעלה הרב **אברהם אבא שמרלר** הי"ו קרית צאנז, נתניה לרגל השמחה במעונו שמחת הולדת הבן **יקותיאל יהודה ני"ו** בשעתו מ"צ ובמז"ט יה"ר שיזכה לראות מכל יו"ח דורות ישרים ומבורכים מתוך רוב נחת דקדושה

גיליון זה נדבת

ידידנו הנכבד מאוד נעלה הרה"ג **אפרים פישל גרין** שליט"א קרית צאנז, נתניה לרגל השמחה במעונו שמחת הולדת הבן **חיים עזריאל ני"ו** בשעתו מ"צ ובמז"ט יה"ר שיזכה לראות מכל יו"ח דורות ישרים ומבורכים מתוך רוב נחת דקדושה

גיליון זה נדבת

ידידנו הנכבד מאוד נעלה הרה"ח **חיים גנזל** הי"ו - ביתר עילית לרגל השמחה במעונו שמחת נישואי בני הבה"ח החתן **יעקב לייב הי"ו** עב"ג בשעתו מ"צ ובמז"ט יה"ר שיזכה לראות מכל יו"ח דורות ישרים ומבורכים מתוך רוב נחת דקדושה
החננה א"י"ה ביים באשון אלול'ס סאנז בית 080

רכשו לכם זכות 'לימוד יום' או זכות הפצת הגיליון 'מרבח תורה' להצלחה ולסד"ש בכל הענינים אצל הר"ר משה בורד 0527-17-13-14